

άνεμοκυκλίζω (II) Ἀντικύθ. Κάρπ. Κρήτ. Χίος (Βέσ. Σιδηρ.) Σίφν. κ. ἀ. *άνεμοτσουκλίζω* Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) *άνημουτς'κλῶ* Λέσβ. Μέσ. *άνεμοκυκλίζομαι* Κύθν. — Λεξ. Πρω.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άνεμος* καὶ τοῦ ρ. *κυκλίζω*.

Α) Ἐνεργ. **1)** Πνέω κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, ἔχω ἄστατον καὶ ἀκαθόριστον διεύθυνσιν Ἀντικύθ. Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) Κάρπ. Κρήτ. κ. ἀ. : Ὁ τσιταρὸς *άνεμοτσουκλίζει* Ὁξύλιθ. **β)** Μεταφ. ἀναβράζω Χίος (Βέσ.) : *Τὸ αἷμα μου άνεμοκυκλίζει*. **2)** Μετβ. παρὰσῶ, σκορπίζω Σίφν. Χίος (Σιδηρ.) : *Σήμερα τ' άνεμοκυκλίσανε τὰ τουλούμα* Σίφν. Ὁ άνεμος *άνεμοκύκλισε* τὰ σπαρτὰ Σιδηρ. **3)** Σπαταλῶ Λέσβ.

Β) Μέσ. **1)** Περιδινοῦμαι ὑπὸ τοῦ άνέμου, φέρομαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὅπως τὰ ὑπὸ τοῦ άνέμου παρὰσῶμενα ἔλαφρὰ ἀντικείμενα Κάρπ. — Λεξ. Πρω. **2)** Γίνομαι ἄφαντος οἶονεῖ ὑπὸ τοῦ άνέμου παρὰσῶμεναι, ἔξαφανίζομαι Κύθν. : *Τί άνάθεμα ἔγινες ; άνεμοκυκλίστης ;*

Μετοχ. *άνεμοκυκλισμένος* **1)** Ὁ ὑπὸ τοῦ άνέμου περιδινηθεὶς ἢ διαχωρισθεὶς Κάρπ. **2)** Μεταφ. ὁ ἐν ἄστασίᾳ τῆς ζωῆς εὐρισκόμενος Λεξ. Δημητρ. : Ἄσμ.

Μιά ὁσφάνή, μιὰ καφερόη κι άνεμοκυκλισμένη.

άνεμοκύκλισμα τό, (I) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *άνεμοκυκλίζω* (I).

Ἡ περιστροφὴ τῆς άνέμης καὶ ἡ ἐκτύλιξις τοῦ ἐπ' αὐτῆς νήματος : *Θέλει καὶ τὸ φαδάκι άνεμοκύκλισμα καὶ πότε πῶχομε χίλιες δουλειές ! Εὐκόλη δονλειὰ τ' άνεμοκύκλισμα.*

***άνεμοκύκλισμα** τό, (II) *άνημουτσούκλισμα* Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ρ. *άνεμοκυκλίζω* (II).

Σπατάλη.

άνεμοκύκλιστος ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. **άνεμοκυκλιστός < άνεμοκυκλίζω* (I). Περὶ τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου ἰδ. ἀ- στερητ. **2** α.

Ὁ μὴ άνεμοκυλισμένος, ἦτοι ὁ μὴ ἐκτυλιχθεὶς ἐκ τῆς άνέμης, ἐπὶ νήματος : *Άνεμοκύκλιστο τό 'χω ἀκόμα τὸ φαδί. Λύ' ἀρδάχτια 'χω άνεμοκύκλιστ' ἀκόμα.*

άνεμοκυκλοπόδης ἐπίθ. Κρήτ. Ρόδ. κ. ἀ. — Λεξ. Πρω. *άνεμοκυκλοπόδης* Κάρπ. Τήλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. **άνεμόκυκλος* καὶ *πόδι*.

Ὁ ὡς άνεμος τρέχων, ταχύπους : Ἄσμ.

Μαῦρε μου γοργογόνατε κι άνεμοκυκλοπόδη, ἴσως καὶ τὴ βεράσωμε ἐτούτη τὴ φουρτούνα

Κρήτ. Συνών. *άνεμόποδας, άνεμοπάδης.*

άνεμοκυκλώνω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άνεμος* καὶ τοῦ ρ. *κυκλώνω*.

Προξενῶ ὡς διὰ κυκλώνος βιαίαν ταραχήν, ἐπὶ τοῦ άνέμου : Ἄσμ.

Ὅψες ἀργὰ ἐφύσηξε βαρὺς βορρᾶς καὶ νότος

κι άνεμοκύκλωσε τὸ αὐλὲς κ' ἐσφάλισε τσοὶ πόρτες.

άνεμολιαστός ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άνεμος* καὶ τοῦ ἐπίθ. *λιαστός*.

Ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν άνεμον καὶ τὸν ἥλιον : *Οἱ χοχλιοὶ ἀπὸν ἔψησα σήμερα ἦσανε άνεμολιαστοὶ κ' εἴχανε ἓνα δαχτύλι ξύγγι.*

άνεμολίθαρο τό, Ἦπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *άνεμος* καὶ *λιθάρι*.

Μικρὸς λίθος λευκὸς καὶ λεῖος συγκρατούμενος ἐν ἀργυρῷ δακτυλίῳ, τὸν ὁποῖον ἐπιθέτουν ἐπὶ ἀποστημάτων πρὸς θεραπείαν. Πβ. *άνεμο-*.

***άνεμολίχνη**, *άλιμουλίχνη* Μακεδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *άνεμος* καὶ *λίχνη*.

Τὸ κατὰ τὴν λίχνησιν τῶν σιτηρῶν ὑπὸ τοῦ άνέμου παρὰσῶμενον λεπτὸν ἄχυρον : *Διάργυρος κι ἀλιμουλίχνη τὰ γίν'ν τὰ καλὰ σ' !* (νὰ διασκορπισθῇ, νὰ καταστραφῇ ἢ περιουσία σου ὡς διασκορπίζεται ὁ ὑδράργυρος καὶ ἡ άνεμολίχνη ! Ἀρά). Συνών. *άνεμολίχνισμα*.

άνεμολίχνισμα τό, Πελοπ. (Μεσσ. Τριφυλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *άνεμος* καὶ *λίχνισμα*.

**Άνεμολίχνη*, ὁ ἰδ. : Παροιμ. φρ. *Άνεμομαζώματα άνεμολιχνίσματα* (ἡ κακῶς ἀποκτηθεῖσα περιουσία δὲν εἶναι μόνιμος). Πβ. *άνεμομάδεμα*.

άνεμολόγι τό, Παξ. — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άνεμος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λόγι, περὶ ἧς ἰδ. Γ'Χατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 247 κέξ.

1) Τὸ ἐπὶ τοῦ κύκλου τῆς ναυτικῆς πυξίδος ἀκτινωτὸν διάγραμμα ἐξ ὀκτῶ διαιρέσεων καὶ εἰκοσιτεσσάρων ὑποδιαιρέσεων, διὰ τοῦ ὁποῖου γινώσκεται ὁ πνέων άνεμος Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. **II)** Πληθ., ἐλαιόδενδρα μικροῦ λόγου ἄξια καὶ διεσπαρμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ Παξ. : *Έχομε καὶ άνεμολόγια 'ς τὰ σπαρτερά.* Πβ. *άνεμο-*.

άνεμολόγος ὁ, Ἰκαρ. Κρήτ. Πελοπ. (Βούρβουρ. Μεσσ.) — Λεξ. Δημητρ. *άνεμολόος* Θήρ. Κάρπ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *άνεμολός* Πελοπ. (Λακων.) Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άνεμος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λόγος, περὶ ἧς ἰδ. Γ'Χατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 247 κέξ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ.

1) Ξυλίνη ράβδος κάθετος ἐπὶ τῆς στέγης οἰκοδομῆς φέρουσα εἰς τὸ ἄκρον προσδεδεμένην δέσμην ξηρῶν χόρτων ἢ ἄλλο τι πρᾶγμα, ὅπερ δεικνύει τὴν διεύθυνσιν τοῦ άνέμου Κρήτ. Συνών. *άνεμοδείχτης, άνεμοδοῦρα 1, άνεμοδοῦρι 1.* **β)** Μεταφ. ἄνθρωπος ἀστάτου χαρακτῆρος Πελοπ. (Λακων.) **2)** Τριγωνικὸν ἰστίον τῆς πρῶτης πλοίου Κάρπ. Συνών. *φλόκκος.* **3)** Τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον δένουν τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα καὶ τὸ ὁποῖον προσδεδεμένον διὰ τοῦ ἐτέρου ἄκρου εἰς τὸν στῦλον τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἄλωνίου κανονίζει τοὺς κύκλους τῆς περιφορᾶς Πελοπ. (Λακων.) **4)** Ἡ κινητὴ ξυλίνη στεφάνη περὶ τὸν στῦλον εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἄλωνίου, εἰς τὴν ὁποῖαν προσδένεται τὸ σχοινίον τῶν ἄλωνιζόντων ζῶων Πελοπ. (Βούρβουρ. Μεσσ.) **5)** Ὁπὴ διανοιγομένη εἰς τὸν τοῖχον οἰκοδομῆς πρὸς εἴσοδον τοῦ ἀέρος ἢ ἔξοδον τοῦ καπνοῦ Θήρ. Ἰκαρ. Ρόδ. κ. ἀ. : *Άνεμολός τοῦ καμινιοῦ - τοῦ φούρου* Ρόδ. **β)** Ψύξις συνήθως ἐκ ρεύματος ἀέρος Ρόδ. : *Έκατσες χαμαὶ καὶ θὰ πάρης άνεμολόν.* Συνών. *κρυολόγημα.* **6)** Δευτέρα μικρὰ ὀπὴ εἰς δοχεῖον ἐπιτρέπουσα τὴν εἴσοδον τοῦ ἀέρος καὶ τὴν ἐκκένωσιν διὰ τῆς ἐτέρας ὀπῆς τοῦ περιεχομένου ὑγροῦ ἢ ὀπὴ εἰς δοχεῖον ἐπιτρέπουσα τὴν ἔξοδον τοῦ ἀέρος καὶ τὴν πλήρωσιν διὰ τοῦ κυρίου στομίου Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : *Χωρὶς νὰ κάμει άνεμολόο πολεμᾶτε ν' ἀδειάσετε τὸ δανεκέ !* Ἀμα δὲν ἔχη άνεμολόο τὸ δοῦσκι δὲ βαίνει τὸ κρασί μέσα. **7)** Ὁ λέγων λόγους ἀνοήτους, μωρολόγος Λεξ. Δημητρ. Συνών. *ἀερολόγος.*

άνεμολογῶ Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άνεμολόγος*.

Λέγω λόγους ἀνοήτους. Συνών. *ἀερολογῶ* (I), *ἀλληλογῶ 5*, **ἀλλοσινιάζω, άνεμομιλῶ, παρὰλογιάζω.*

άνεμομάδεμα τό, Σύμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *άνεμος* καὶ **μάδεμα < μαδένω < ὁμαδένω.*

Κατὰ πληθ. μεταφ., τὰ διαβολικῶς ἤτοι ἀδίκως συναχθέντα κέρδη: Παροιμ. φρ. Ἄνεμομαδέματα κι άνεμοσκορπίσματα (τὰ ἀδίκως συναχθέντα κέρδη δὲν εἶναι σταθερά). Πβ. ἀδικομάζωμα, άνεμομάζεμα, άνεμομάζωμα, άνεμοσπόρισμα καὶ άνεμομάζωτος, άνεμοσώρευτος.

άνεμομάζεμα τό, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ μάζεμα.

Ἄνεμομάδεμα, ὁ ἰδ.: Παροιμ. φρ. Ἄνεμομαζέματα διαβολοσκορπίσματα.

άνεμομάζωμα τό, σύνηθ. άνιμουμάζουμα βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ μάζωμα.

Ἄνεμομάδεμα, ὁ ἰδ.: Παροιμ. φρ. Ἄνεμομαζώματα διαβολοσκορπίσματα.

άνεμομάζωτος ἐπίθ. Ἰόνιοι Νῆσ. άνεμομάζωχτος Ἰόνιοι Νῆσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ἐπίθ. *μαζωτός <μαζώνω, παρ' ὁ καὶ μαζώνω.

Ὁ ὑπὸ τοῦ διαβόλου συλλεγόμενος, ἐπὶ ἀδίκου κέρδους: Παροιμ. φρ. Ἄνεμομάζωχτα διαβολοσκορπίστα (τὰ ἀδίκως ἀποκτηθέντα κακῶς ἐξαφανίζονται). Συνών. άνεμοσώρευτος. Πβ. ἀδικομάζωτος, άνεμομάδεμα.

άνεμομασῶ ἀμάρτ. άνιμουμασῶ Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ρ. μασῶ.

Κινῶ τὴν σιαγόνα οἶονεὶ μασῶν χωρὶς νὰ ἔχω τροφήν ἐντὸς τοῦ στόματος.

άνεμομιλῶ Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ρ. μιλῶ.

Ἄνεμολογῶ, ὁ ἰδ.

άνεμομπουμπούλα ἡ, ΛΜαβίλ. Ἔργα 50

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμπουμπούλα (ἰδ. άνεμπамπούла), εἰς ὃ ὑπεισῆλθεν ὡς α' συνθετ. ἀντὶ τῆς προθ. ἀνὰ τὸ οὐσ. άνεμος.

Ἄνεμοζάλη, θύελλα: Βγαίνουν στριμωχτὰ οὐρλιάζοντας τῆς άνεμομπουμπούλας τὰ ξωτικά. Συνών. ἰδ. ἐν λ. άνεμικός Β1.

άνεμομύλι τό, Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμόμυλος.

Ἄνεμόμυλος, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Ἀπάνω 'πὸ τοῖς πλάτες του τρεῖ' άνεμομύλια 'λέθαν κι ἀπάνω 'ς τοῖς κουτάλες του τρεῖ' ἀντρόννα κοιμοῦτο (ἐνν. τοῦ Διγενῆ). Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἄνεμομύλια καὶ ὡς τοπων. Χίος (Καρδάμ.)

άνεμόμυλος ὁ, κοιν. άνιμόμ'λους βόρ. ἰδιώμ. άνιμόλλους Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ.ά. άνεμόμυλας Πελοπν. (Λακων. Μάν.) άνεμόμυλε Τσακων. Ἰμιμόμονλο Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ μύλος.

Μύλος ὑπὸ τοῦ άνέμου κινούμενος: Φρ. Γυρίζει ἢ εἶναι σὰν τὸν άνεμόμυλο (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀστάτου χαρακτηρος). Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

***άνεμονεραῖδα** ἡ, άνεμοραῖδα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ νεραῖδα. Εἰς τὸ άνεμοραῖδα ἐξέπεσε τὸ νε κατ' ἀνομ.

Νεραῖδα (διὰ τὴν σημ. τοῦ α' συνθετ. άνεμος ἰδ. άνεμικός Β1 καὶ 1β-γ): Μὴ δὰς νὰ περνᾷς τὴ νύχτα 'ς τοοὶ ρυάκουνδοι, 'γὰ θὰ σὲ πάρουν οἱ άνεμοραῖδες.

άνεμονέρι τό, ἀμάρτ. άνιμοννέρ' Μακεδ. (Γρεβεν. Μάγ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ νερό.

Ἰαματικὴ πηγὴ θεραπεύουσα νοσήματα προερχόμενα ἐξ ἐπηρείας δαιμονίων άνεμικῶν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων.

άνεμοξούρι τό, Πελοπν. (Μαντίν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ ξοῦρος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καλὸς καιρὸς - καλοκαίρι κττ.

Σφοδρὸς άνεμος, τυφών, άνεμοστρόβιλος: Ἦταν ἓνα άνεμοξούρι ποῦ συνέπαιρνε κοντὰ ξύλα, πέτρες, λατούφια, ὅ,τι ἀπάνταγε μπροστά του καὶ τὰ σήκωνε ψηλὰ σὰν ἀλετροπόδες (ἐκ παραδ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. άνεμικός Β1.

άνεμοξουριά ἡ, Ἡπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μαντίν.) — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμοξούρι.

1) Δριμύς, παγερὸς άνεμος Λεξ. Δημητρ. 2) Ἄνεμοξούρι, ὁ ἰδ., Ἡπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μαντίν.) — Λεξ. Βλαστ.: Ἐκεῖ ποῦ πέραγε ἀπὸ τὸ κομμένο νερὸ τὸν πλακώνει γιὰ άνεμοξουριά, Θε μεγαλοδύναμε! (ἐκ παραδ.) Μαντίν. Ὅταν σηκώνωνται άνεμοξουριές ἀρπάζουν ὅ,τι εὔρουν μπροστά τους (ἐκ παραδ.) αὐτόθ. Στὴν άνεμοξουριά μέσα βρίσκονται νεράιδες καὶ τρέχουν καὶ χορεύουν (ἐκ παραδ.) Ἀρκαδ. || Φρ. Ἐφυγε σὰν άνεμοξουριά (τάχιστα) Ἡπ. Ἐγινε άνεμοξουριά (ἐγινεν ἀφαντος) Μαντίν.

άνεμόξυλο τό, Κρήτ. (Βιάνν. κ.ά.) Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. άνέμη καὶ ξύλο.

1) Ράβδος κάθετος στηριζομένη ἐπὶ βάσεως, περὶ τὴν ὁποίαν ὡς περὶ ἄξονα στρέφεται ἡ άνέμη Πελοπν. (Μεσσ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. άνεμόκορμος. 2) Πληθ. άνεμόξυλα, τὰ ξύλα ἐκ τῶν ὁποίων σύγκειται ἡ άνέμη Κρήτ. (Βιάνν. κ.ά.)

άνεμοπάλουκο τό, ἰδ. άνεμο- 2.

***άνεμοπαρμένος** ἐπίθ. άνιμουπαρμένους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ παρμένος μετοχ. τοῦ ρ. παίρω.

Ὁ παθὼν ἐλαφρὰν ἡμιπληγίαν. Συνών. *άνεμοκρουγμένος.

άνεμοπάτης ἐπίθ. ὁ, Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ρ. πατῶ.

Οἶονεὶ ὁ πατὼν τὸν άνεμον, ὁ τρέχων μετέωρος καὶ δὴ ταχύπους: Ἄσμ.

Ποῖος θέλει μαῦρον ἄλοο, μαῦρον κι άνεμοπάτη; Συνών. ἀνάφτερος, άνεμοκνκλοπόδης, άνεμοπέτακας, άνεμοπετάχτης, άνεμοπόδαρος, άνεμόποδας, άνεμοπόδης, άνεμοσουριασμένος (ἰδ. *άνεμοσουριάζω). Πβ. άνεμοπουλλίτσι.

άνεμόπαχνη ἡ, Ἀθῆν. άνεμόπαχνο τό, ΝΠολίτ. Ἐκλογ. 177 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ πάχνη.

Φάτνη ἵππου κατασκευαζομένη ὑψηλά, εἰς τὸ ὕψος τοῦ στήθους του ἐνθ' άν.: Ποίημ.

Γυρεύει βόιδα τοῦ ζυγοῦ, φοράδα τῆς καβάλλας, γυρεύει κι άνεμόπαχνο νὰ τρώῃ ἢ φοράδα μέσα ΝΠολίτ. ἐνθ' άν.

άνεμοπερπατῶ Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ρ. περπατῶ.

Βαδίζω ταχέως ὡς άνεμος: Ἄσμ.

Τρία ἄλογα ἔχω ἐγώ, τὸ ποῖο σ' ἀρέσει πᾶρε, θέλεις τὸ γρίβα πᾶρε τον, θέλεις τὸ μαῦρο πᾶρε, θέλεις τ' Ἀράπη τ' ἄλογο π' άνεμοπερπατάει.

άνεμοπέτακας ἐπίθ. Ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άνεμοπέτης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ακας.